

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 60.—, polletno Din 30.—, mesečno Din 5.—. Ob plačevanju za nazaj stane list letno Din 70.—, polletno Din 35.— in mesečno Din 6.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto II.

Ljubljana, dne 15. marca 1930.

Štev. 11.

Ženevska konferenca za carinsko premirje.

Ze pričetek konference je pokazal, da ne smemo pričakovati tistih splošno gospodarskih koristi od njenih zaključkov, ki bi bile v stanu zadovoljiti vse države. Razlike med naziranj in carinsko politiko industrijalnih držav in med agrarnimi državami ter njihovo carinsko politiko so skoraj nepremostljive.

Italija se je v principu izrekla proti uvedbi carinskega premirja, tudi Francija je izjavila, da se projekti carinskega premirja ne krijejo z njenimi gospodarsko-stabilizacijskimi načrti, sploh so vse države pristopile k razgovorom z vso nezaupljivostjo in z vsemi mogočimi pridržki, kar je lahko umljivo; saj gre za najdelikatnejša vprašanja najbolj kompliciranih gospodarskih in finančnih problemov.

Nekoliko jasnosti je prinesel v razgovore avstrijski strokovnjak dr. Schüller, ki je predlagal, naj bi se razlike med evropskimi — po večini agrarnimi — vzhodnimi državami in njihovimi industrijaliziranimi zapadnimi sosedi vsaj začasno skušale premostiti na ta način, da bi evropske industrijalne države znižale uvozno carino za žito iz evropskih vzhodnih držav za 50 odstotkov. V zameno pa naj bi agrarne države popustile na svoji uvozni carini za industrijske predmete. Temu mnenju se je pridružil tudi naš delegat dr. Stojković. Kakor se zdi, ta predlog tudi na strani ameriških držav ne bi naletel na prevelike ovire, ker so evropske agrarne države v stanu kriti komaj eno desetino potrebe žita pri evropskih industrijskih državah, in bi cena ameriškemu žitu in

njegova možnost prodaje na evropskem tržišču ne bila prizadeta.

Razgovori na konferenci so bili za cel teden prekinjeni in odkazano posebnim odsekom delo na sestavi pogodbe o mednarodnem sporazumu glede carin. Istočasno pa so zahtevali vsi delegati z ozirom na novo stanje nadaljnjih navodil od svojih vlad. Medtem so se vršila tudi privatna pogajanja med posameznimi delegacijami.

Dne 8. marca je predložil francoski trgovinski minister konferenci sporazumni osnutek, po katerem naj bi začasno one države, ki nimajo dvostranskih trgovinskih pogodb, ne smele od 1. aprila letos naprej uvajati nobenih carin. Obenem pa se je izjavil, da odklanja sistem ustvaritve evropskih ugodnostnih carin, katere naj bi očuvala zlasti evropske agrarne države. Polog tega je predlagal nekaj tehničnih sklepov glede carinskega izrazoslovja, ki naj bi postalo enotno. Predlagal je tudi sklep za medtarifno konvencijo in za borbo proti posrednim zaščitnim carinam.

Po tem predlogu je z ozirom na stališče agrarnih držav prešla konferenca zopet tja, kjer je bila ob pričetku, dasi ravno se baje tudi male agrarne države niso upirale posebno tem načrtom.

Vendar, kot rečeno, je bilo delo konference s tem pomaknjeno zopet na mrtvo točko.

Sele posvetovanja francoskega trgovinskega ministra z delegati Nemčije in

Belgije so dovedla do načrta, ki naj bi bil obvezen za vse države. Ta načrt je izražen v predlogu, ki določa obvezno za vse države:

1. da se podaljša rok trajanja obstoječih trgovinskih pogodb, 2. da od sedanjih vzajemnih carinskih olajšav ne bodo odstopile, 3. da se bodo pravočasno medsebojno obveščale o morebitni izpremembi carinske tarife in 4. da bodo odslej uredile vse carinske in trgovin-

ske sporazume recipročno, ali pa jih podaljšale ali pa sporazumno likvidirale.

Ta predlog je bil sprejet skoro soglasno ter je nekak zasilni izhod iz nejasnega položaja, ki se je z vedno novimi predlogi še bolj zamotaval. Dasiravno smo pričakovali v interesu izboljšanja evropskega gospodarstva pomembnejših sklepov, je ta določba tudi nekaj in znači prvi korak k gospodarskemu sodelovanju celega sveta.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Peti in šesti stolpec nam služi za vpisovanje posameznih denarnih zneskov. Ker je s prima noto združena obenem tudi blagajniška knjiga, vpisujemo v prvi denarni stolpec prejemke (debet blagajne), v drugega pa izdatke (kredit blagajne).

V prvopisni knjigi morajo biti za beleženi prav vsi trgovski slučajji, tudi najmanjši in na videz brezpomembni, ker je prima nota edini temelj in vir za vpise v vse druge knjige.

Ako smo otvorili prima noto na podlagi otvoritvene bilance, knjižimo najprej v tej bilanci izkazano stanje gotovine. V našem slučaju knjižimo z dnevom otvoritve kot prvo postavko brez označbe tekoče številke v stolpec »Predmet«: »Saldo blagajne«, (značko pri prenosih blagajniškega stanja istotako izpustimo) in knjižimo v stolpec debet znesek Din 2.500,—, ki ga je blagajna prejela iz otvoritvene bilance kot preostanek iz prejšnje poslovne dobe.

V slučaju pa, da pričnemo s trgovino popolnoma na novo, je prva knjižba med prejemki vedno »vložení obratni kapital«, ako je več družabnikov s predznačko imena. Znak za obratno glavnico je »G« in ga knjižimo v odgovarjajoči stolpec.

Pri prejemkih in izdatkih v gotovini, kakor tudi pri nobenem drugem vpisu v prima noto ne smemo nikdar knjižiti znaka za blagajniški promet (»D« denar), ker je prima nota že sama po sebi tudi blagajniška knjiga in ne prejema ter ne izplačuje za lastni račun, marveč vedno za druge račune. Njeno sta-

nje pa je razvidno itak iz skupnih vsot obeh denarnih kolon ter dobimo saldo blagajne, ako izdatke odštejemo od prejemkov.

Vpisi prometa proti gotovini so jednostavni in vključujemo po opisanem načinu posamezne prejemke in izdatke v gotovini samo enkrat v stolpec prejemkov ali v stolpec izdatkov z odgovarjajočo navedbo predmeta izplačila in vpišemo v stolpec znak računa za katerega se je izplačilo ali vplačilo izvršilo.

Dnevno skupilo vpisujemo ob zaključku vsakega poslovnega dneva pod prejemke z označbo »B« (blago).

Ostali, najobičajnejši promet v gotovini sestavljajo predvsem med prejemki (debet): vplačila naših dolžnikov, dvigi ali izposojila pri denarnih zavodih, povračilo preveč izplačanih ali začasno založenih stroškov, prejemki za prodani inventar, povrnjeni stroški in slično. Med izdatke (kredit) pa knjižimo največkrat sledeča izplačila v gotovini: naša plačila in akontacije dobaviteljem, izdatke za blago, ki smo ga kupili proti takojšnjemu plačilu v gotovini, naše naložbe in vračila denarnim zavodom, izplačani blagovni stroški, izdatki za nakupljeni in v gotovini plačani inventar, izplačila za račun režije, povračila družabnikom ali lastni dvigi obratne glavnice itd.

Za vsako izplačilo moramo zahtevati potrdilo od prejemnika ter ta potrdila opremimo s tekočo številko iz drugega stolpeca in jih zbiramo ter hranimo kot priloge.

Nekoliko bolj komplicirane so knjiž-

be izvenblagajniških slučajev, ki sicer stanja blagajne ne izpremenijo, pač pa so izpremenili obliko in stanje posameznih drugih računov. Te slučaje označimo kratko s »trgovino na kredit« in jih moramo knjižiti vedno dvakrat v denarni stolpec, ker smo za en račun nekaj prejeli, za drugega pa izdali, dasiravno se stanje blagajne pri tem ni nič izpremenilo.

Pri izvenblagajniških knjižbah pridejo v poštev zlasti sledeči računi:

Račun dobaviteljev (upnikov). Ker navadno ne poravnamo takoj vsakega dobavljenega blaga; moramo pa vkljub temu našega dobavitelja priznati na računu upnikov za dobavljeno blago, knjižimo tedaj, ko smo blago prejeli in imamo tudi njegov račun v rokah v prima noto z odgovarjajočim dnevom med prejemke pod označbo »U« (upniki) cel znesek računa ter v stolpec »Predmet« vpišemo priimek in ime dobavitelja z dostavkom »za fakturo (ali račun) z dne« V sledeči vrsti pa knjižimo v stolpec »Predmet« od njega nam dobavljeno blago, n. pr. »100 kg kave«, ali »razno kolonijalno blago«, ali »špecijsko blago« itd. ter knjižimo v stolpec »Znak« značko »B« blago in vpišemo znesek računa med izdatke (kredit).

Na ta način smo napravili prvopis odobrenja našega dobavitelja ter obremenili za isto vsoto blagovni račun; stanje blagajne pa ostane isto, ker sta oba zneska med prejemki in izdatki jednaka.

Račun odjemalcev (dolžnikov) (znak »O«): Prejemke naših odjemalcev za blago, prodano proti gotovini smo knjižili v blagajniško štraco za nadrobno prodajo, ali jo registrirali potem avtomatične registrirne blagajne in celodnevno skupilo prodaje proti gotovini knjižili po že opisanem načinu v primano.

Ker pa imamo med našimi odjemalci vedno veliko število takih, ki kupujejo z nabavno knjižico in plačujejo šele kasneje, jim vpišemo posamezne zneske nakupa v njihovo nabavno knjižico, katero morajo vedno prinesiti s seboj, da ne nastanejo kaka nesporazumljenja, istočasno pa jih moramo za skupno vsoto obnem nakupljenega blaga obreme-

niti potom prima-note, kar izvršimo na ta način, da opremimo prvo in drugo kolono P. N. z odgovarjajočim datumom in tekočo številko; v stolpec »Predmet« vpišemo najprej priimek in ime odjemalca z znakom »O« ter knjižimo v zadnji denarni stolpec »Kredit« skupni znesek nakupa, ker smo jim ta denar takorekoč izplačali (posodili) za potrebno nabavo. Naslednjo vrsto zopet opremimo z istim datumom in sledečo tekočo številko ter v stolpec »Predmet« vpišemo: »na kreditiranem blagu« z značko B (blago) in vpišemo v prvi denarni stolpec »Debet« isto vsoto kot prejemek za blago.

S tem smo obremenili račun odjemalcev in odobrili račun blaga, blagajniško stanje pa je neizpremenjeno, ker sta vsoti med prejemki in izdatki jednaki.

Ako nam odjemalec kdaj kasneje prinese nekaj na račun, vpišemo po že opisanem načinu prejeti znesek pod značko »O« med prejemke (debet). Takih akontacij ne smemo vpisati v štraco za nadrobno prodajo, ker smo našega odjemalca že prej obremenili za nakupljeno blago, in ta prejemek ni več prejemek za račun blaga, marveč za račun dolžnikov (odjemalcev).

Račun blaga (znak B): Nakupe blaga proti gotovini vpisujemo po že znanem načinu v prima-noto pod značko »B« in potom knjiženja izplačanega zneska v zadnji stolpec za izdatke (debet).

Nakup blaga na kredit vpišemo kot smo to ugotovili že pri opisu knjiženja za račun upnikov (dobaviteljev) tudi med izdatke pod značko »B« s to razliko, da v sledeči vrsti izvršimo dobropis dobavitelju in isto vsoto vpišemo pod značko »U« (upniki) med prejemke (debet blagajne), ker so nam to vsoto takorekoč posodili.

Vpise za račun blaga izvršimo šele tedaj, ko smo blago (ne račun!) resnično prejeli.

Račun denarnih zavodov (znak »Z«): Naše naložbe pri denarnih zavodih proti gotovini vpišemo z označbo imena banke pod znakom »Z« v stolpec izdatkov, prejemke od denarnih zavodov v gotovini (dvige in izposojila) pa pod istim znakom v stolpec debet (blagajne).

Mnogo pogostejši pa so v prometu z denarnimi zavodi izvenblagajniški vpisi, ki jih knjižimo dvakrat.

Ako prejmemo od banke obvestilo, da je nekdo od naših odjemalcev plačal pri njej za naš račun gotovo vsoto, vpišemo v prva noto po izpolnitvi datuma in tekoče številke, v stolpec »Predmet« ime banke z dostavkom »na nakazilo« in knjižimo vsoto pod značko »Z« med izdatke (kredit blagajne). Če se obvestilo glasi na vplačila več oseb ali računov, knjižimo istotako skupno vsoto. — Naslednjo vrsto pa opremimo v stolpecu

»Predmet« s priimkom in imenom vplačevalca (našega odjemalca) ter dostavkom »za nakazilo« potom ($\frac{1}{2}$) banke ter knjižimo nanj odpadajoči znesek pod značko »O« v stolpec prejemki (debet blagajne).

Lahko se pripeti, da nam je kdo od odjemalcev kdaj plačal preveč, ali smo mu dolžni kako drugo povračilo, ki smo mu ga nakazali potom banke. V tem slučaju je vpis obraten (račun »O« = kredit (izdatek), račun »Z« = debet prejemek.)

(Dalje prih.)

Naša trgovina z inozemstvom.

Po statističnih poročilih smo lansko leto izvozili največ v Italijo, to je skoraj eno četrtino vrednosti celokupnega lanskega izvoza.

Izvažali smo v sledeče države:

Izvoženo v:	Vrednost v Din:	Odstotek izvoza:
Italijo	1.971.248.121	24-88
Avstrijo	1.237.802.848	15-63
Rumunijo	1.025.448.574	12-94
Nemčijo	675.130.643	8-52
Grčijo	584.455.796	7-38
Madžarsko	538.414.155	6-80
Češkoslovaško	425.911.272	5-38
Francosko	316.170.342	3-99
Švicarsko	175.538.997	2-22
Zed. ameriške države	125.726.537	1-59
Anglijo	106.483.351	1-34
Bolgarsko	95.966.918	1-21
Poljsko	90.485.133	1-14
Argentino	68.301.634	0-86
Belgijo	59.432.459	0-75
Egipt	55.728.258	0-70
Holandijo	53.662.458	0-68
Alžir	52.401.198	0-66
Indijo angleško	50.704.447	0-64
Maroko	27.388.327	0-35
Albanijo	24.948.686	0-32
Turško	18.128.864	0-23
Malto	17.174.524	0-22
Tunis	15.788.434	0-20

V ostalih 53 držav sveta smo izvozili skupno za 109 milijonov dinarjev ali nekaj več kot 1 odstotek.

Naš izvoz je tedaj predvsem usmerjen v srednjeevropske države, od koder tudi največ uvažamo. Ob lanskem izvozu Španija še ni prišla v poštev zaradi prekasne ratifikacije trgovinske pogodbe. Pač pa gre lep del izvoza v Italijo na račun Španske, ker je velike količine

lesa, ki so tu naznačene kot izvoz v Italijo, uvozila v Španijo.

Uvozili pa smo iz sledečih tujih držav:

Uvoženo iz:	Vrednost v Din:	Odstotek uvoza:
Češkoslovaške	1.328.926.679	17-50
Avstrije	1.323.912.801	17-43
Nemčije	1.188.048.581	15-64
Italije	823.154.684	10-84
Madžarske	490.359.444	6-46
Angleške	425.900.670	5-61
Zed. ameriške države	360.261.383	4-74
Francoske	300.999.792	3-96
Brazilije	214.183.703	2-82
Rumunije	182.416.302	2-40
Poljske	170.395.688	2-25
Indije angleške	152.211.323	2-00
Švicarske	113.554.137	1-51
Holandije	98.299.068	1-30
Belgije	76.602.384	1-02
Grške	73.289.284	0-96
Argentine	49.679.307	0-65
Ceilon	41.233.664	0-54
Indije Holandske	22.217.880	0-29
Švedske	19.773.204	0-26
Kine	16.466.994	0-22
Urugvaj	11.749.275	0-16
Turške	11.068.476	0-15
Rusije	10.358.669	0-14

Glede uvoza stoji na prvem mestu Češkoslovaška in ji tesno sledi Avstrija, obe državi, ki se vkljub visoki aktivnosti v trgovanju z našo državo poskušata obdati s carinsko-obrambnim zidom za naše uvozne proizvode, da bo na ta način naše gospodarstvo v trgovanju z njimi še bolj pasivno kot dosedaj.

**Prilobljajte našemu listu
vedno nove naročnike!**

Gospodarske beležke.

Občni zbor celjskega trgovskega gremija.

V torek 11. t. m. se je pod predsedstvom g. R. Sternkekega vršil občni zbor Gremija trgovcev v Celju. Poročilo g. predsednika je obravnavalo pereče zadeve hmeljske krize in krošnjarstva ter obsegalo tudi poročilo o novem posloppju gremija.

Iz tajniškega poročila posnemamo, da šteje gremij 285 članov, izmed katerih vrši trgovske posle le 226. Protokoliranih je 98, neprotokoliranih pa 187 obratov.

Proračun predvideva 13.500 Din dohodkov ter 62.069 Din stroškov. Primanjkljaj v znesku Din 48.569 je krit z doklado, ki ostane ista, kot je bila doslej.

Občnemu zboru je sledilo predavanje zastopnika Zveze trgovskih gremijev, g. Kaiserja in debata o podaljšanju vajenske in pomočniške dobe na 7 let.

Občni zbor gremija trgovcev v Brežicah

za politični okraj Brežice se vrši dne 27. t. m. ob 10. uri dopoldne v Narodnem domu v Brežicah.

Društvo za izvoz poljskih pridelkov.

Pod predsedstvom ministra za trgovino in industrijo g. Demetroviča je te dni v Beogradu sklenila konferenca izvoznikov kmetijskih produktov in zastopnikov združenih zvez ustanoviti »Društvo za izvoz poljskih pridelkov« s sedežem v Beogradu in z zastopstvi v vseh važnejših trgovskih centrih v inozemstvu.

Uprava društva bo sestojala iz 4 predstavnikov države in zastopnikov združenih zvez ter izvoznikov. Finančna sredstva dá država in združne zveze. Društvo ne bo prodajalo kmetijskih proizvodov za lasten račun, temveč kot komisijonar.

Glavne naloge novoosnovanega društva so: 1. onemogočiti slab vpliv inozemskih posredovalcev pri našem izvoznem blagu, ki se bo odslej predstavilo kot enotno blago v inozemstvu; 2. v notranjosti bo vršilo društvo kontrolo nad produkcijo za izvoz namenjenega blaga in skrbelo za pospeševanje kmetij-

stva; 3. bo skrbelo za primerno propagando v inozemstvu in pazilo, da bo naše izvoženo blago popolnoma pripravljeno ter tudi kvalitativno odgovarjalo zahtevam inozemskih tržišč.

Kot predmeti izvoza so predvideni zlasti: vse vrste žita in drugih poljskih pridelkov, sadja, vina itd.

Društvo bo igralo v našem gospodarstvu nedvomno zelo važno vlogo ter dvignilo izvoz, ceno in dobro ime naših produktov v inozemstvu.

Povišanje trošarine na pivo.

Po izjavi pomočnika finančnega ministra g. Gospodnetića bo povišana trošarina na pivo za 70 par pri litru, od katerih gre 30 par v državno blagajno, 40 par pa v občinsko blagajno, da se na ta način občinam nadoknadi dohodek iz zmanjšane trošarine na vino.

Istočasno pa bodo izvozne premije za vino zvišane od dosedanjih 40 Din na 100 Din za hektoliter.

Vinski destilati dobe tudi znižano trošarino od dosedanjih 23 Din na 14 dinarjev za hektolitersko stopnjo.

Obenem pa se je sklenilo nakupiti za 12 milijonov dinarjev vina za bolnice in za vojsko.

Carine prost uvoz plemenske živine.

Kmetijski oddelki banskih uprav so po nalogu kmetijskega ministra dolžni izdajati potrdila za carine prosti uvoz plemenske živine našim uvoznikom, ako so prej veterinarskemu odseku kmetijskega ministrstva vložili tozadevne prošnje, v katerih so navedli: ime, naslov uvoznika in kdaj želi uvoziti, predmet uvoza, provenijenco uvožene živine, transitne države, preko katerih se živina uvozi in v poštevi prihajajoče veterinarske postaje ter na katero obmejno postajo pride uvožena živina.

Zakon o zdravstvenih občinah in bolnicah.

Novi zakon o zdravstvenih občinah, stopi v veljavo čez en mesec. Po določilih tega zakona so obvezne zdravstvene občine v mestih z več kot 4 tisoč in kmečkih občinah z več kot

6000 prebivalci. Zakon odreja, da morajo zdravstvene občine z deset tisoč prebivalci vzdrževati enega občinskega zdravnika in eno sestro strežnico ter za vsakih nadaljnih 10 tisoč prebivalcev zopet po enega. — Občine z do 15.000 prebivalci so obvezane imeti samo enega zdravnika ter je dolžnost nastavitve drugega odvisna od posebnih razmer in naročila zdravstvene oblasti. Na vsakih 5000 do največ 10.000 prebivalcev mora biti po ena kvalificirana občinska babica. Občine se lahko za vzdrževanje občinske babice združujejo.

Zakon o bolnicah deli bolnice v državne, banovinske in občinske. — Kot državne bolnice prihajajo v poštev bolnice v Beogradu, Nišu, Skoplju, Novem sadu in Sarajevu ter umobolnici v Stenjevcu, Kovini, Toponici in Beogradu. V sporazumu z občinami pa zamore prevzeti minister za socialno politiko v soglasju z občinami v državno upravo tudi bolnice v Ljubljani, Banjaluki in Splitu. Mesta z nad 20.000 prebivalci morajo graditi lastne bolnice. Bolnice morajo imeti brezplačen ambulatorij za pregled in zdravljenje ubožnih slojev. — Na državne stroške se bodo zdravili ubožni bolniki, ako bolehajo na odprti tuberkulozi, duševnih in veneričnih boleznih.

Umesten sklep.

Udruženje trgovskih potnikov v Zagrebu se je v sporazumu z domačimi trgovskimi podjetji in trgovci odločilo pokreniti akcijo za zaščito in pomoč domačim trgovskim potnikom ter sestavilo resolucijo, s katero se inozemske tvrdke, ki potom svojih — tudi inozemskih — potnikov prodajajo svoje blago v naši državi, pozivajo, da morajo imeti v naši državi stalnega zastopnika, našega državljanca, s katerim bi bil šele njihov — inozemski potnik upravičen posecati odjemalce. Ta sklep je tem umetnejši, ker ima večina inozemskih tvrdk kot svoje zastopnike v naši državi tuje državljane, dočim so naši ljudje brez posla in zasužnja. Med trgovci je našla ta akcija ugoden odmev ter zagotovilo vsestranske podpore.

Statistika tujkega prometa.

Tujski promet predstavlja važno postavko naših narodnih dohodkov. Zveza za tujski promet vodi o posetu tujcev natančno statistiko, ki bo izkazovala v pretečenem letu po vsej priliki okoli 350 tisoč turistov. Ako računamo, da prinese vsak tujec povprečno samo 1000 Din v našo državo, gre tu za dohodek 350 milijonov dinarjev. Po vsej priliki pa je ta številka znatno višja.

Doslej so znani podatki za Dravsko banovino, Hrvatsko primorje in Gorski kotar ter za Dubrovnik z okolico, dočim podatki za ostale dele naše države še niso znani.

Dravsko banovino je posetilo v pretečenem letu 52.810 turistov, Hrvatsko primorje in Gorski kotar 51.702 in Dubrovnik z rivijero 35.210 turistov.

Po narodnosti, oziroma državni pripadnosti so bili posetniki teh krajev iz sledečih držav:

	Dravska banovina	Hrvatsko primorje	Dubrovaška rivijera
Jugoslavija	35.353	23.745	15.123
Nemčija	5.574	7.770	8.693
Avstrija	5.357	9.770	4.206
Čehoslovaška	2.642	6.324	4.292
Madžarska	2.193	1.505	499

Ostanki odpadejo na različne druge narodnosti. Da ima Dravska banovina največ posetnikov iz naše države, je iskati predvsem v dejstvu, da Slovenijo posečajo turisti zaradi njenih alpskih naravnih lepot. Seveda pride tudi večina inozemcev samo radi alpinizma, če izvzamemo nekaj mirnih gorskih letovišč. Vsekakor pa kažejo te številke, da ima za inozemce naša revijera večjo privlačno silo.

Carinski dohodki.

Glasom statističnega poročila generalne direkcije carin v Beogradu so znašali dohodki iz carin v prvih desetih mesecih tekočega proračunskega leta, t. j. od 1. aprila 1929 do konca februarja letos skupno 1395 milijonov dinarjev, dočim je bil s proračunom predvidevan za to dobo dohodek 1357 milijonov dinarjev. Tedaj je državna blagajna prejela v tem času 38 milijonov dinarjev več kot je bilo predvideno s proračunom.

V isti dobi pretečenega proračunske-

ga leta 1928/29 so znašali skupni carinski dohodki 1434 milijonov Din, dočim je proračun predvideval 1517 milijonov dinarjev dohodkov. Tedaj se je v pretečenem proračunskem letu v prvih desetih mesecih prejelo 83 milijonov dinarjev manj kot je bilo predvideno.

Državni dohodki iz taks in trošarin.

Po zaključku državnih računov koncem meseca februarja, s katerim je obenem zaključena doba desetih mesecev proračunskega leta iz taks in trošarin v prvih desetih mesecih sledeče vsote:

Državne takse, skupni dohodki Din 790.854.000-63, dočim je bilo s proračunom predvideno 784-6 milijonov dinarjev.

Vozarinske takse, skupni dohodki 184 milijonov dinarjev. Proračun je predvideval 215 milijonov Din.

Skupni državni dohodki iz taks in trošarin so tedaj tekom prvih desetih mesecev tekočega proračunskega leta izkazovali 974-8 milijonov Din, dočim je bilo s proračunom predvideno 999-6 milijonov Din; tedaj smo v tekoči dobi 24-8 milijonov Din manj prejeli kot je predvideval proračun.

Iz tega naslova so znašali v istem času pretečenega proračunskega leta 1928/29 dohodki 912-1 milijonov Din; tedaj so letošnji državni dohodki iz taks in trošarin za 62-7 milijonov dinarjev večji.

Elektrifikacija Ljubljane.

Te dni bodo predane obratu nove električne instalacije, s katerim se bo zamoglo proizvajati okoli 6000 konjskih sil. Tehnično je s tem za dogledno dobo vprašanje elektrifikacije Ljubljane rešeno, ostane pa še vedno odprto pereče vprašanje pocenitve toka, ki je v Ljubljani razmeroma zelo drag, kar posebno občutijo trgovci in obrtniki.

Izseljevanje iz naše države.

Po statistiki izseljeniškega komisariata v Zagrebu se je pretečeno leto izselilo iz naše države v inozemstvo 33.719 oseb, in sicer 18.525 v prekomorske države. V teh številkah pa niso všteti sezonski delavci, ki odhajajo samo na za-

časno sezonsko delo v Rumunijo, Madžarsko itd.

Izseljevanje se je gibalo v sledeče države:

	1929	1928
Argentina	6688	7484
U. S. Amerika	4792	4796
Uruguay	1168	1892
Kanada	4030	5921
Brazila	636	499
Chile	279	375
Avstralija	205	436

in razne druge prekomorske države v manjših množinah.

V evropske države pa se je izselilo lansko leto v Francijo 9064, Belgijo 3349, Nemčijo 1198, Luksemburg 948, Holandsko 546 in razne v druge države v manjših grupah.

Izseljevanje v prekomorske države se je lansko leto znatno omejilo. Poleg tega pa se je vrnilo lansko leto 5992 izseljencev iz prekomorskih držav, dočim se je leta 1928 vrnilo le 5827 oseb.

Jugoslovensko - angleško trgovsko društvo.

V Londonu se je ustanovilo »Jugoslovensko-britansko trgovsko društvo« z namenom, oživiti trgovske vezi med obema državama ter je že stopilo v stik z našimi in angleškimi interesi.

Ponovna dražba kož divjačine

na ljubljanskem velesejmu se vrši 25. marca t. l.

Izvoz orehov v Poljsko.

Poljski trgovci se zelo zanimajo za naše suhe slive in marmelado. Poleg tega pa potrebujejo poljske tovarne čokolade in slaščic večje množine orehov. Pošiljajo se v zabojčkih po 25 kg. Cena je odvisna od kvalitete ter se prvovrstno blago lažje proda za višjo ceno kot slabo za nižjo ceno.

*So zdrava in rdeča ličeca moja,
ker mamica kuha mi kavico PROJA!*

Letošnje publikacije Ljubljanskega velesejma.

Z letošnjo velesejmsko prireditvijo praznuje Ljubljanski velesejem svojo

desetletnico. V dostojno proslavo tega jubileja izda uprava velesejma spominski spis »Ljubljanski velesejem ob desetletnici«, ki bo v lepih besedah in slikah prikazal zgodovinski razvoj in pomen te ustanove. Spominski spis bo obsegal približno 64 strani redakcijskega dela z zanimivimi članki naših najboljših gospodarskih strokovnjakov. Preko 70 slik bo dičilo to knjigo. Del spisa bo prikazal tudi razvoj in stanje onih domačih podjetij, ki se za to zanimajo. Tozadevno se je obrniti na upravo velesejma. Knjiga izide v visoki nakladi.

Ob velesejmu pa izide tudi uradni sejemski katalog v samozaložbi tvrdke Aloma Compagny v Ljubljani, ki je edina upravičena zbirati oglase za to publikacijo in kateri naj pošiljajo tvrdke tudi klišee k svojim oglasom.

Naše trgovske akademije.

V državi imamo sedaj dvajset trgovskih akademij, ki jih obiskuje 3750 dijakov. Sedeži akademij se nahajajo v Ljubljani, Mariboru, Beogradu, Zagrebu, Osijeku, Sarajevu, Subotici, Splitu, Nišu, Dubrovniku, Skoplju, Vel. Bečkeru, Zemunu, Novem Sadu, Bitolju, Brckem, Somboru, Subotici, Podgorici in na Sušaku.

Kolekovanje kartotečnega knjigovodstva.

Kot vse trgovske knjige, je tudi kartotečno knjigovodstvo podvrženo kolekovanju. Doslej je bilo treba vsak list zase kolekovati, in je davčna uprava kolek uničila. Po odredbi finančnega ministra pa kolekovanje kartotečnih listov odpade in dobe namesto tega davčni uradi posebne štampiljke, na katerih bo potrdilo o plačani taksi, ki se bo odslej plačevala v gotovini.

Polom »Pučke štedionice« v Somboru.

Ljudska hranilnica v Somboru, delniška družba, je padla v konkurz. Sodna komisija je ugotovila, da ima podjetje okoli 2 milijona dinarjev pasiv in nikake imovine.

Glavni krivec je ravnatelj, ki je imel sam 80 odstotkov delnic v svojih rokah. Pobegnil je v inozemstvo in je za njim izdana tiralica.

Oškodovani so zopet po večini mali vlagatelji, ki so jih privabile visoke obresti.

Tvornica svile v Osijeku.

Veliko inozemsko podjetje, ki ima svoje tvornice v Češkoslovaški, Avstriji in Madžarski, je od občinskega sveta v Osijeku dobilo dovoljenje za zgraditev tvornice za svilo, ki bo zaposlovala okoli 200 delavcev. Z gradbo se prične in konča še letos.

Poživitve izvoza živine preko Soluna.

Izvoz živine v Egipt preko Soluna se je ta teden znatno dvignil, tudi cene so se izboljšale.

Konkurs.

Peter Pirc, Dolenji Logatec 41 a. Prvi zbor upnikov 18. marca, oglasitveni rok do 15. aprila, ugotovitveni narok 3. maja pri okr. sodišču v Logatcu.

Prisilna poravnava.

Lager-Neckerman Flora, trgovka v Celju. Prvi narok 29. marca pri okrožnem sodišču v Celju.

Odprava konkurza.

Gostinčar Maks, trgovec, Ljubljana, Sv. Petra cesta 38. Konkurs odpravljen, ker se je sklenila prisilna poravnava.

Po širnem svetu.

Grozeče naraščanje brezposelnosti.

Da vprašanje brezposelnosti ni samo pri nas eden najaktualnejših gospodarsko-socijalnih problemov, dokazuje zadnja debata v angleški zbornici, pri kateri je Lloyd George ugotovil, da je bilo ob nastopu sedanje delavske vla-

de v Angliji 1,100.000 brezposelnih, da pa je to število sedaj že prekoračilo poldrugi milijon. Anglija ima celo posebnega ministra za brezposelnost, a vsa dobra volja sedanje delavske vlade in vse številne socijalne odredbe katastrofalnega naraščanja brezposelnosti ni-

so mogle zaježiti, nasprotno: narastlo je še mnogo bolj kot pod prejšnjimi vladami.

Tudi po drugih evropskih državah ni nič boljše. Nemčija ima 325.000, Italija pa 408.000 brezposelnih. Celo Zedinjene države Amerike imajo po izjavi nekoga senatorja okoli šest milijonov nezaposlenih.

K vsemu pa se je zadnji čas pridružil znaten dotok ruskih kmetov, ki beže zaradi kolektivizacije (podržavljenja vseh kmetij z živim in mrtvim inventarjem) v inozemstvo. Sovjetska vlada sicer nasilno zadržuje izseljevanje, a je uspeh le začasen, in nedvomno ne stojimo daleč pred trenutkom, ko bodo mase ruskih izseljencev pomnožile naraščanje armade brezposelnih.

Odstop predsednika nemške državne banke.

Dr. Schacht je odstopil kot predsednik nemške »Reichsbank«-e, ker se ni skladal Youngovim amortizacijskim načrtom, katerega bi morala »Reichsbank« izvesti. O njegovem nastopu na zadnji mednarodni reparacijski konferenci proti Youngovem načrtu smo že tedaj poročali.

Nemčija sprejela Youngov načrt.

Nemški državni zbor je dne 11. t. m. sprejel Youngov reparacijski načrt z 251 proti 174 glasovom.

Sprejem Youngovega načrta v Nemčiji je bil že iz početka kompliciran zadeva, ker je izvala odstop predsednika nemške državne banke dr. Schacht-a, kateremu je imenovan za naslednika dr. Luther. Zadnje čase so se čule v zvezi z rešitvijo reparacijskega vprašanja celo vesti o odstopu državnega predsednika in celokupne nemške vlade, ki pa so bile preuranjene.

Padanje cen po svetu.

Od konca svetovne vojne so po vseh državah nazadovale cene blaga na debelo. Tako so današnje cene na debelo v Franciji samo še za 18% višje kot so bile predvojne. Od leta 1926 so nazadovale cene na debelo v Angliji za 20%. Tekom lanskega leta so se cene na debelo znatno znižale povsod, in sicer za

*Večati pakete
z motorizom Groupije
= mikronex režije!*

6 do 11 odstotkov. Tudi v naši državi so lansko leto cene nazadovale za 7%.

Ako primerjamo stanje cen na debelo s stanjem cen v nadrobni prodaji v važnejših državah, opazimo, da cene na drobno niso tako padle, kot bi morale v primeri s padcem cen na debelo. Tako je sedanji indeks cen na debelo v Angliji še za 24% višji kot predvojni, cene na drobno pa so še vedno za 64% višje od predvojnih. Isto v Švici, kjer so cene na debelo danes še za 36% višje kot leta 1914, na drobno pa za 55% višje. V Nemčiji so cene na debelo še za 30% višje od predvojnih, na drobno pa za 52%.

Da cene na drobno niso padle tako kot cene na debelo, ni toliko krivo posredovanje, ali večji dobiček detajlistov, marveč predvsem splošno povišanje starih in uvedba novih — povojnih davkov, ki končno vedno preidejo na blago.

Zunanja trgovina Zedinjenih držav Amerike.

Glasom statističnih podatkov je zunanja trgovina Amerike od leta 1920 naprej izkazovala sledeči promet v milijonih dolarjev:

	Uvoz:	Izvoz:	Prebitek:
1920	5.278.4	8.228.0	2.949.5
1921	2.509.1	4.485.0	1.975.8
1922	3.112.7	3.831.7	719.0
1923	3.792.0	4.167.4	375.4
1924	3.609.9	4.590.9	981.0
1925	4.226.5	4.909.8	683.2
1926	4.430.8	4.808.6	377.6
1927	4.184.7	4.865.3	680.6
1928	4.091.4	5.128.3	1.036.9
1929	4.400.6	5.248.4	847.8

Ogromnost teh številk zapopademo šele, ako jih izpremenimo v dinarje. V milijonih dinarjev izraženi promet Amerike je izkazoval sledeče postavke leta

1929 (v oklepaju v primerjavo podatki iz naše lanske trgovinske bilance): uvoz 251.073 milijonov Din (7.595), izvoz 297.066 milijonov Din (7.922), prebitok 47.985 milijonov Din (327).

Ponovna znižanja diskonta.

Italija, ki je svojo diskontno mero vzdržala v kljub temu, da so jo že vse večje evropske države že ponovno znižale, je sedaj znižala obrestno mero za diskont od 7 na 6½ %.

Poleg tega znižanja pa je ponovno znižala angleška državna banka diskont od 4½ % na 4%, istotako Švedska na 4%, Danska od 5½ % na 5%, Nemčija od 6% na 5% in Nizozemska od 4% na 3½ %.

Nova vrsta umetne svile.

Na velesejmu v Leipzigu vzbuja med drugimi predmeti posebno pozornost nova vrsta umetne svile, ki vzdrži toploto vrelišča, t. j., ki se sme prekuhati, česar dosedanja umetna svila ni vzdržala.

Promet na grških železnicah.

Glasom statističnih poročil ima Grčija 1348 km proge, 176 lokomotiv, 236 potniških, 72 prtljažnih in 4067 tovornih vagonov. Železnice imajo skupno 7152 nastavlencev. Potniški promet je dosegel 3·8 milijona oseb, tovorni promet pa nekaj nad 1 milijon ton teže. V primerjavi z našo državo so grške železnice še zelo nerazvite.

Bolgarski državni dolgovi.

Koncem januarja so znašali zunanji dolgovi Bolgarije 1·521·8 milijonov zlatih francoskih frankov ali 40·821·8 milijonov

levov. Notranji državni dolgovi so znašali 197 milijonov zlatih francoskih frankov ali 5·261·4 milijona levov.

Skupni bolgarski državni dolgovi znašajo tedaj 1·718·8 milijona zlatih francoskih frankov ali 46·084·2 milijona levov, kar je jednako 18·886·5 milijona dinarjev.

Statistika osebnih avtomobilov v Evropi.

Koncem lanskega leta je bilo v Evropi skupno 4,649.793 osebnih avtomobilov. Od teh odpade na posamezne države: Anglija 1,370.711, Francija 1,265.841, Nemčija 608.080, Italija 230.509, Španija 178.176, Švedska 144.519, Belgija 140.328, Danska 103.249, Holandska 98.428, Švica 70.650, Češkoslovaška 65.600, Norveška 40.650, Poljska 38.319, Finska 37.065, Avstrija 34.500, Rumunija 31.929, Portugalska 29.149, Severna Irska 25.813, Rusija 24.000, Grška 17.000, Madžarska 19.236, Jugoslavija 10.675, Luksemburg 8.181, Letonska 3.014, Bolgarska 3.300, Estonka 2.705, Danzig 2.384, Malta 1.990, Litva 1.929, Monako 1.576, Gibraltar 700, Azori 534, Albanija 400, Island 52 in razni severni kraji 1.063.

Te številke pričajo, da stojimo glede avtomobilizma na enem zadnjih mest, tako glede števila, kot glede odstotkov z ozirom na prebivalstvo in še bolj z ozirom na površino.

Pred proglasitvijo Reke za svobodno luko.

Kot smo že poročali, bo 16. t. m. Reka z Volosko, Opatijo, Lovrano in Mošćenami proglašena za svobodno luko. Razmejiteni elaborati in tudi priprave za razpust carinske meje so že gotovi.

Tržna poročila.

Sarajevsko tržišče kož divjačine.

Sarajevo je eno naših najvažnejših tržišč za kožo divjačine. Lansko leto je bilo razmeroma slabo glede cen, ki so bile za 30 do 40% nižje kot lanske, in tekom zadnjih šestih let tudi glede števila prodanih kož.

Kolikor je mogoče dognati, se je lansko leto v Sarajevu prodalo okoli 1200

komadov kun-zlatic, 2000 komadov kun-belic, 1500 dihurjev, 500 jazbecov, 80.000 zajcev (še leta 1929 okoli 120.000 komadov), okoli 8000 komadov lisic, 1000 divjih mačk, kakih 200 vider in manjše število veveric, za katere je zanimanje majhno.

Prvovrstne kože so imele naslednje cene: kune-zlatice 1000—1200 Din.

kune-belice 700—860 Din, lisice 400 do 500 Din, jazbeci 70—90 Din, zajci 15 do 17 Din, dihurji 120—150 Din, divje mačke 100—120 Din, vidre 600—700 Din in veverice po 4—5 Din komad.

Cene živine v Zagrebu.

Zadnji zagrebški živinski sejem je bil precej živahen in se je prodalo tudi nekaj vagonov živine in konj za izvoz v Italijo.

Cene so bile sledeče:

Goveja živina za 1 kg žive teže: bikli 8—10.50 Din, krave mlekarice 5.50 do 8 Din, krave za meso 4—6 Din, bosanske krave 4—5, junice za rejo 7—10, za meso 5—9, junci I. vrste 7—10 Din, II. vrste 6—8 Din, voli I. vrste 9—11.50 Din, II. vrste 8—9 Din, bosanski voli I. vrste 8—10, II. vrste 6—7 Din, teleta 10—13 Din, zaklana teleta 12—17 Din.

Konji težki-tovorni par 13.000—15.000 Din, lahko-vozni par 12.000—13.000 Din, kmečki par 11.000—12.000 Din, jahalni konji 2500—300 Din za komad, zrebeta do enega leta 1500—2000 Din komad, do dveh let 2500—3000 Din komad, konji za meso 1.50—1.75 Din za 1 kg žive teže.

Svinje domače 14—16 Din, svinje do enega leta 13.50 do 14.50 Din, svinje nad eno leto 15—15 Din za 1 kg, pujski (odrojki) 150—350 Din za komad.

Svinjski sejem v Varaždinu.

Na zadnji svinjski sejem v Varaždinu je bilo pripeljanih 664 prašičev, prodanih pa 421 prašičev. Cene so nazadovale za približno 1 Din na kg žive teže ter so se plačevale mesarske živali po 12 do 14 Din, debeli prašiči pa po 14—16 Din za kg žive teže.

Za inozemstvo (Wiener Neustadt) je bilo prodanih 82 komadov; ostanek je prodan za domača mesta in sicer za Maribor 80, Dolnjo Lendavo 30, Ormož 37, ostalo za Čakovec in drugam.

Podražitev prašičev v Osijeku.

Na osiješkem sejmu se plačujejo mršavi prašiči po 18 do 20 Din za 1 kg žive teže, odrojki (pujski) od 3 tednov dosežejo ceno Din 250—. Podražitev je v zvezi z velikimi zalogami in pocenitvijo koruze za krmo.

Tržišče za našo živino v Franciji.

Naš generalni konzul v Bordeauxu je obvestil naše gospodarske organizacije, da je v jugozapadni Franciji tržišče za našo živino, posebno prašiče, zelo ugodno. Svinje dosežejo zlasti v Bordeauxu po odbitku vseh stroškov za 30% višjo ceno kot doma.

Jajca na Dunaju cenejša.

Vsled velikega uvoza iz Jugoslavije, Poljske in Rusije je padla cena jajc od 20 na 12 grošev (od 1.60 na 1.08 Din) za komad v nadrobni prodaji.

Znižanje cene kruha v Vinkovcih.

Pekarska zadruga v Vinkovcih je nedavno zvišala cene kruha od 3 na 3.25 Din ter vložila prošnjo, da se ji dovoli ponovno zvišanje na 3.50 Din. Mestni odbor za pobijanje draginje pa je prošnjo zavrnil kot neutemeljeno in celo znižal ceno kruha zopet na 3 Din.

Padec cene cinka.

Vsled naraščanja svetovnih zalog cinka, ki se cenijo na 150.000 ton, kar znaša veliko več kot svetovna produkcija enega celega meseca, so začele cene cinku rapidno padati ter so danes padle tako globoko, kot niso bile že nad dvajset let. Padec cen je tudi posledica razpada cinkovega kartela.

Zopet pocenitev srebra.

Kot smo že poročali je cena srebru opetovano nazadovala. Na londonski kovinski borzi, ki je merodajna za te cene, je te dni srebro ponovno padlo v svoji ceni, tako da stane danes ena unca srebra 18.9 pennyja, kar odgovarja vrednosti 710 Din za kilogram. Tako nizkih cen ni imelo srebro že nad 100 let.

Ne pozabite poraynati naročnino!

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

Uradni tečaj Prosti tečaj

	Din	Din
1 angleški funt	276—	275.50
1 ameriški dolar	56.70	56.50
1 avstrijski šiling	8—	8—
1 belga	7.90	7.90
1 bolgarski lev	—41	—41
1 češkoslov. krona	1.682	1.68
1 francoski frank	2.222	2.22
1 grška drachma	—7380	—73
1 hol. goldinar	22.75	22.72
1 italijanska lira	2.972	2.96
1 kanadski dolar	56.30	56—
1 madžarski pengő	9.92	9.90
1 nemška marka	13.55	13.53
1 poljski zlot	6.35	6.35
1 rumunski lej	—337	—34
1 švicarski frank	10.958	10.96
1 španska peseta	7.03	6.95
1 turška lira	26—	26—

Pri nekaterih valutah je opaziti znatno nazadovanje, dočim je dinar mednarodno čvrst.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptno 415—415.50, za december 415—420, 7% Blairovo posojilo 83.1, 8% Blairovo posojilo 93.5, investicijsko posojilo 84 do 84.50, agrarne obveznice 51—51.50.

Državni papirji so se ponovno okrepili.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanska kreditna banka 125, Prva hrvaška štedionica 850—855, Kreditni zavod 165, Združene papirnice Vevče 130, Ruše 250 do 260, Strojne tovarne 75, Narodna banka 8550, Trboveljska premogokopna 460 do 465, Union 208.

Privatni efekti so stabilizirani, razen papirjev Praštedione, ki so tekom tedna padli od 930 na 850 ter »Trboveljske«, ki je nazadovala od 482 na 460.

»Tribunac F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Lesni trg.

Lesna trgovina in Rusija.

Pretečeno leto je bil izvoz ruskega lesa usmerjen predvsem in skoraj izključno v Anglijo ter napravil znatno škodo vsem severnoevropskim lesnim izvoznikom, zlasti poljskim. Ker pa letos Rusija nima pogodbe z Anglijo, je njen izvoz usmerjen preko Sredozemskega morja. Velike množine ruskega lesa preplavljajo južno-evropska pristanišča, zlasti Solun in Genova.

Naši lesni trgovci pripravljajo za prihodnje dni veliko zborovanje v Beogradu, na katerem se bo razpravljalo o obrambnih korakih proti navalu ruskega lesa.

Dobava.

20.000 komadov hrastovih pragov nabavi dne 22. marca direkcija državnih železnic v Zagrebu.

Na Ljubljanski lesni borzi se je promet nekoliko poživljal, vendar ne dosega pričakovanega prometa.

Cene lesu franko nakladalna postaja se gibajo v sledečih mejah:

Smreka — jelka za m³: hlodi I., II., monte od 200 do 240 Din, brzojavni drogovi od 240 do 260, bordonali merkantilni od 320 do 340, trami merkantilni od 275 do 300, škorrete, konične, od 16 cm naprej od 630 do 650, škorrete paralelne, od 16 cm naprej od 675 do 690, škorrete, podmerne, od 15 cm od 500 do 540, deske - plohi, kon., od 16 cm naprej od 500 do 550, deske - plohi, par., od 16 cm naprej od 550 do 580 Din.

Bukev za m³: deske - plohi, naravni, neobrobjeni od 450 do 500, deske - plohi, naravni, ostrorobi od 650 do 750, deske - plohi, parjeni, neobrobjeni od 660 do 700, deske - plohi, parjeni, ostrorobi od 900 do 1000, trestoni od 450 do 480, tavolette od 900 do 1000 Din.

Hrast za m³: hlodi, I., II. od 400 do 550, bordonali od 1300 do 1400, deske - plohi, neobrobjeni boules od 1300 do 1350, deske - plohi, neobrobjeni merkantilni od 1000 do 1100, deske - plohi, ostrorobi (podnice) od 1350 do 1400, frizi od 1100 do 1300 Din.

Drva za 100 kg: bukova, suha 18 do 19, hrastova, suha od 15 do 17 Din.

Železniški pragovi: 2.60 m, 14 × 24, hrastovi komad od 53 do 56 Din.

Oglje: bukovo za 100 kg od 84 do 86 Din.

Povprašuje se po sledečem blagu:

Bukovi krlički, 1 m dolžine, od 25 do 30 cm premera, blago zdravo, gladko. Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

Smrekove deske I. (brez grč), na eni stra-

ni lahko neobrobline, od 16 cm naprej, v debelinah od 18, 24, 48 mm, v dolžinah od 4 do 6 m. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Bukovi parjeni neobrobline plohi, prima, 2-20, 3-30 in 4-40 m dolgi, 45 in 50 mm deb. Hrastovi plohi, neobrobline, prima, 70, 80 in 90 mm, od 2-20 m dolž. naprej, od 30 cm širine naprej, s toleranco 10% od 25-29 cm širine, suha roba. Cena franko vagon meja Postojna.

Trami, tesani glava/glava: 40 kom. dolžine 12 m, debeline 24/29 cm; 40 komadov dolžine 11 m, debeline 24/29 cm; 40 komadov dolžine 3 m, debeline 24/29 cm; 76 komadov dolžine 8 m, debeline 13/16 cm. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Več vagonov smrekovih letvic za dobavo v aprilu, maju 1930, kakor sledi: dve tretjini ca. 28 x 68 mm, ena tretjina ca. 24 x 48 mm, dolžina 0-65 m.

Večjo množino rdečega borovega, mecesnovega in bukovega lesa, I., brez srca in brez grč, v širini od 38-5 cm naprej.

1 vagon desk, 18 mm, smreka, jelka, franko vagon nakladalna postaja.

2 do 3 vagone desk, 24 mm, monte, smreka, jelka, franko vagon nakladalna postaja.

Za sukcesivno dobavo se išče: 240 m³ jelovih podnic, 38 mm, IV. vrste, paralelne, normalne širine in 300 m³ jelove kratke robe, 24 mm, od 1 do 3-50 m, vezane v svežnje,

z navedbo cene, franko vagon nakladalna postaja.

1 do 2 dopijona bordonalov, od 27/28 do 40/40, večina od 30/30 cm naprej, od 6 do 12 m dolžine.

Bukovina, naravna, ostroroba, očeljena, suha, od 14 cm naprej, od 2 m dolžine naprej; ca. 3 m³ od 48 mm, ca. 10 m³ od 58 mm, ca. 1½ m³ od 78 mm, ca. ½ m³ od 98 mm; cena franko vagon meja Postojna.

Bukovi pragovi, kateri so bili pri prevzemanju izločeni kot škart, se rabijo v večji množini; cene naj se stavijo franko vagon Sušak pristanišče ali franko vagon meja Postojna tranzit.

Trami: debelina: 3/3; dolžina: 4 m 20, 5 m 20; debelina: 3/4; dolžina: 4 m 20, 5 m 20, 6 m 20; debelina: 4/4; dolžina 4 m 20, 5 m 50, 6 m 50, 7 m 50, 8 m 50; debelina: 4/5; dolžina 4 m 100, 5 m 100, 6 m 100, 7 m 100, 8 m 100, 9 m 50, 10 m 5; debelina: 5/6; dolžina: 4 m 50, 6 m 50, 7 m 100, 8 m 100, 9 m 100, 10 m 50; debelina: 6/7; dolžina: 4 m 20, 6 m 30, 7 m 30; debelina: 6/8 ali 7/8; dolžina: 5 m 50, 6 m 50, 10 m 50, 11 m 20, 12 m 20, 13 m 20, 14 m 20; debelina: 7/9 ali 8/9; dolžina: 5 m 50, 6 m 50, 7 m 50, 8 m 50, 9 m 20, 10 m 20, 11 m 10, 12 m 10, 13 m 10, 14 m 10; debelina: 8/10 ali 9/10; dolžina: 6 m 50, 7 m 20, 8 m 20, 9 m 20, 10 m 20, 11 m 10, 12 m 10, 13 m 10, 14 m 10. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Praktični nasveti.

Kako ohraniš gnjat in slanino.

Gnjati in drugo na pol prekajeno ali docela prekajeno slanino ohraniš skozi celo leto na ta način: Natresi v zaboj bukovega pepela in položi nanj dobro v papir zavito gnjat, katero zopet potreseš z bukovim pepelom. Potem dodaš druge, ravnotako v papir zavite kose in jih zopet potreseš s pepelom.

Zaboj hrani na suhem, ne pretoplem prostoru.

Na ta način obvaruješ slanino pred mrčesom in golaznijo ter jo ohraniš svežo skozi celo leto. Pred uporabo kose dobro obriši ali osnaži z ostro ščetko.

Poprava kamenitih predmetov.

Kamenite predmete, plošče, korita, vaze itd., ki so oškrbljeni lepo in trajno popraviš, ako očistiš oškrbljeno mesto, ga namažeš s tekočim steklom ter zadelas z zmesjo iz vode, dveh delov cementa in enega dela ostrega peska. V šestih urah se zmes strdi, da je čisto trša od kamena in drži dobro, ako si

uporabil pred zakrpanjem tekoče steklo.

Nevnetljiv bencin.

Bencin igra v gospodinjstvu kot čistilno sredstvo zelo važno vlogo. Za čiščenje madežev na blagu rabimo vedno najlažji bencin, ki se zelo rad vname. Vnetljivost lahkega bencina odstraniš, ako raztopiš v njem nekoliko amonijakovega mila, ki ga dobiš v lekarni ali drogeriji. Tudi kot čistilo bencin s tem dodatkom ne izgubi ničesar.

Lepilo za etikete.

Zelo dobro lepilo za etikete na steklo, porcelan in kovine si pripraviš s sledečo raztopino v posodi, ki drži pol litra na ta način, da deneš vanjo 50 gramov arabskega gumija, 50 gramov glicerina, 18 gramov traganta in en gram timijanovega olja ter doliješ toliko vode, da vsa zmes vsebuje pol litra.

Najprej zmešaj arabski gumi in tragant, ga precedi ter šele potem dodaj ostalo.

Gospod sveta.

Roman bodočnosti.

(Nadaljevanje.)

»Nismo ravno bedaki,« pritrди Eskande, »vendar bi moral Tokra vedeti, da tudi njegovim vernim ni vrana mozga izpila. Ako kdo meče rokavico celemu svetu, mora biti vedno pripravljen, da se mu rokavica vrne na kakršenkoli način prej ali slej. Neverjetno je, kolika lahkomišljenost se skriva za samozavestjo.«

»Res je, vendar zamoremo o njem reči, da dela za vzvišeno idejo, če tudi z zahrbtnimi sredstvi: za osvoboditev svojega naroda.«

Eskande pritrди. Tako razgovarjajoč sta prispela v Vierville. Oba sta bila pošteno utrujena. Poleg tega je pričela Eskandeja noga zopet boleti tako, da je zaprosil venomer pojočega Verdoja, naj umolkne.

Med tem je tudi vlada vestno izvrševala vse kar je stalo v Eskandejevem načrtu. Nihče ni več okleval pri izvrševanju prejetih zapovedi. Vse izdane naredbe so bile izvršene brez odlašanja. Pametne odredbe so predvidevale vsako možnost. Predsednik vlade je že slavil zmago. Že naprej je užival slavo triumfa, ko stopi pred parlament in mu sporoči, da je po njegovi inicijativi uničena moč Radžev-zraka, zagonetnih gospodarjev ognja in mraza. Naravno mu ni prišlo na um, da bi delil slavo z Eskandejem, dasiravno se je dobro zavedal, da sta uspehi in izvedba načrta odvisna samo od njegovega dela in samo plod njegovega razuma. — Saj bo tudi v inozemstvu lepše zvenelo poročilo, da je to delo državnega vodje kot bi se čulo poročilo o velikopotezni akciji navadnega novinarja.

Že ko se je mračilo to noč so krenile posadke iz okoliških mest proti gradu. Artilerija je prispela z železnico ter zavzela odrejene pozicije, še predno sta novinarja izvršila svoje opravilo pri miniranju rezervoarja. Aeroplani čakajo, pripravljeni v skritih pozicijah znaka, da se dvignejo v zrak. Morska pota so zasedena, da tudi je beg po vodi onemogočen.

Ali Tokra ni slišal vsega tega? Mar

so tudi živeci njegovih pomočnikov otopeli?

Ko zjutraj novinarja vstaneta, je Vierville sličil garniziji. Takoj se odpravita k glavnemu komandantu čet. Eskande je nosil v žepu propustnico ministrskega predsednika, ki je bila zanj najbolje priporočilo.

Ker je to jutro prispela tudi Zermena, se pridruži novinarjema. A niti Zermena, niti Verdo se ne smeta približati gradu; propustnica se je glasila samo na Eskandejevo ime. On skomizne srdito z rameni, a doseči ne more ničesar.

Ob štirih in pol pričnejo čete nastopati proti gradu.

Med tem so seveda tudi prebivalci gradu izprevideli, kaj je nastalo okoli njih v navidezno mirni noči.

Konec indijskega kneza.

Ob rani uri je prebudil Ravana svojega gospodarja, spavajočega na razkošnem indijskem divanu, precej brezobzirno.

Tudi Ravano so prebudili sluge na isti način, poročajoč mu, da se opaža v ravnini sumljivo gibanje uniformiranih ljudi ter se od časa do časa čujejo iz daljave znaki rogov.

Ravana je skočil z daljnogledom na grajski krov, da se prepriča o resničnosti poročila. Ko je naperil daljnogled na morje, je opazil na obzorju temne črte velikih oklopnjač, ležečih mirno na gladini in topovska žrela so bila naperjena proti Hoku. Okoli teh negibnih morskih velikanov so švigale hitre torpedovke, obkrožajoč matične ladje, kot jata morskih ptic. In ravnina je v resnici posuta s celo vojsko, nastopajočo proti gradu v bojnem redu.

Tedaj je šele Ravano odbrzel, da prebudi gospodarja.

Tokra Dazi Pal izprva ni hotel verovati. Tudi on pohiti na streho. Njegove orlovske oči so takoj ugotovile, da se Ravano ne moti. Njega to ne razburi, dasiravno ni pripisoval begu ujetnice nobenega večjega pomena. Prepričan je bil, da se novinar pač ne bo upal nastopati proti tistemu, ki ima v rokah

vsemogočni kristalopir, boječ se njegove grozne osvete. Očividno se je motil v računu. Ej, drago mu poplačajo to!

»Ravana«, krikuje громko, pripravite takoj avijone na krov. Jaz pridem čez eno uro, a prej naj se dvignejo v zrak vsa naša letala z vsem kristalopirrom. Z menoj mora iti tudi Lamber.

Avijoni naj se razdele v dve skupini! Prva skupina naj z največjo naglico uniči golazen v ravnini, druga naj udari na brodovje! Pokazati jim hočem, kako izgleda, kadar se razjezim. Vidim, da so zopet pozabili. Mi imamo še vedno dovolj kristalopira, da zamoremo zahtevati poslušnost. Težko njim, ko se vrnem v Indijo!

Tokrine odločne besede in njegova hladnokrvnost sta povrnila Ravani prisotnost duha in mu dale novo moč. Indijec oddrvi izvršiti povelja. Med tem je radža na prsni prekrizanih rok srepol opazoval okolico. Oni z morja, pa tudi od kopnega so mogli videti njegov blesteči lik, jasno začrtan v jutranji svežini. Ravno kar se je zdanilo.

Ko stoji tako, še vedno samozavesten

in ne dvomeč v poraz svojih nasprotnikov, se začujejo močne, zaporedne, naglo si sledeče eksplozije, da se strese grajsko zidovje kot ob hudem potresu. Dinamitne bombe pod dvigali so eksplodirale.

Zaman so vsi napor, da bi spravili dvigalo v obrat. Dvesto petdeset izurjenih in brezmejno vdanih avijatikov stoji poleg pripravljenih strojev v popolnem obupu: niti en sam stroj se ne more dvigniti na krov...

Da, neodpustljivo neprevidnost so zagrešili, ker niso računali z možnostjo, da se nekoč dvigala pokvari. Toda radža ni hotel delati na krovu novih odprtih, boječ se, da bi ne vzbudil sumnje, ki bi zamogla komu odkriti, čemu služi ravni krov in velike odprtine ter na ta način razkrinkati pravi namen grada. — Ako bi hotel sedaj spraviti v zrak en edini avijon, bi ga morali razstaviti v podzemlju ter poedine kose znositi na streho in ga šele tam znova montirati.

Obupani, pobiti stoje sedaj vsi zbrani okoli radže, ki je sam prihitel s krova, da vidi, kaj se je zgodilo. Na vratih grada se čujejo močni udarci. Sluge prihite ter javijo radži, da stoji pred vhodom odposlanstvo sovražnikov. Bil je nek kapetan v spremstvu Eskandeja. Pred njima stoji vojak, noseč zastavo v roki.

(Dalje prih.)

Obvestilo!

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA R. MIKLAUC, »Pri škofu«, Ljubljana, katera obstoja že preko 60 let in razprodaja na debelo in drobno manufakturno, sukneno in vse v to stroko spadajoče blago, natančno svojim cenj. odjemalcem, kakor tudi vsem gg. trgovcem, ki krijejo svojo zalogo v Ljubljani, da je povečala svoje trgovske lokale v celo prvo nadstropje.

Tvrdka drži na zalogi samo blago iz priznane najboljših svetovnih tovarn v veliki izbiri in najnovejših vzorcih; cene so vsled prvovrstnih zvez jako ugodne. Zaloga se lahko vsak čas neobvezno ogleda.

Za mnogobrojen obisk se priporoča cenj. občinstvu tvrdka

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“ — LJUBLJANA

Ljubarjeva — Medarska ulica — Pred škofijo

Motvoz Grosuplje.

Trgovci, nabavljajte svoje potrebščine pred vsem pri tvrdkah, ki z oglasi podpirajo vaš tisk!

NAJCENEJE

kupite papirje, pisarniške, šolske, tehnične potrebščine, trgovske knjige in si preiskrbujete tiskovine pri

Iv. Bonač

Ljubljana — Šelenburgova ul. 5

Knjigoveznica

Poseben gramofonski oddelek

GOSPODJE TRGOVCI!

PRIPOROČAJTE VAŠIM CENJ.
ODJEMALCEM NAŠO PRAVO

KOLINSKO CIKORIJO!

Ko zahtevate pri Vašem engrosistu vanilinov sladkor in pecilni prašek tedaj izrecno zahtevajte **Dr. Oetkerjev pecilni prašek in Dr. Oetkerjev vanilinov sladkor**, ker se lahko pripeti, da trgovec na to pozabi, tedaj dobite slabe posnetke naših izdelkov. Istotako pazite na zavarovalno znamko „Svetla glava“ ker je to edina, ki jamči za dobro kvaliteto. — Ako pri Vašem engrosistu ne dobite Dr. Oetkerjeve izdelke, tedaj pišite direktno na tovarno Dr. Oetker, Maribor, katera Vam na željo pošilja tudi najmanjši kvantum.

Tiskovine

ki jih potrebujete v Vašem poslovanju: Račune, pisemske papirje, memorandume, cenike, naročilnice v blokih, kuverte, etikete ter sploh vse komercialne tiskovine Vam dobavi hitro in lično izdelane po najnižjih cenah

Tiskarna „MERKUR“ Ljubljana

Gregorčičeva ulica 23 • Telefon 2552

Za večja naročila zahtevajte proračune!

„VINOCET“ Tovarna vinskega kis, d. z. o. z.

LJUBLJANA

nudi najčistejši in najokusnejši
namizni kis iz pri-
sinega vina

Zahtevajte ponudbo

**Tehnično in higijenično
najmoderneje urejena
kisarna v Jugoslaviji.**

Kisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1 a, II. nadst.
Telefon števil. 2389.

VELETRGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

ZALOGA SVEŽE PRA-
ŽENE KAVE, MLETH
DIŠAV IN RUDNINSKE
VODE

TOČNA IN SOLIDNA
POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!

Lastnik: Konzorcij za izdajo strokovnega tednika »Mali trgovec«. Za konzorcij in uredništvo: Lojze Zajc. Za tiskarno »Merkur«: Otmar Michálek, oba v Ljubljani.